

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2008 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny
w składzie:

Przewodniczący-Sędzia SA Barbara Godlewska – Michalak

Sędzia SA Regina Owczarek – Jędrasik (spr.)

Sędzia SO del. Irena Piotrowska

Protokolant sekr. sąd. Marta Kielian

po rozpoznaniu w dniu 18 marca 2008r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania Krzysztofa W

od decyzji Prezesa Urzędu

Regulacji Energetyki nr OPC/7046A/5444/U/1/2006/KJ z dnia 28 czerwca
2006r.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o cofnięcie koncesji

na skutek apelacji Krzysztofa W

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów

z dnia 23 maja 2007 r.

sygn. akt XVII AmE 148/06

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 czerwca 2006 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki cofnął koncesję na obrót paliwami ciekłymi pozwanemu - przedsiębiorcy Krzysztofowi W , prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą S P z siedzibą w miejscowości P .

Przyczyną cofnięcia koncesji było ujawnienie, w wyniku kontroli przeprowadzonych w dwóch stacjach należących do powoda znajdujących się w miejscowościach S i P , iż sprzedawany tam olej napędowy nie spełnia wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, określonych obowiązującym w dniu kontroli rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. nr 192, poz. 1969).

Od wyżej wskazanej decyzji Krzysztof W wniósł odwołanie, które wyrokiem z dnia 23 maja 2007 r. Sąd Okręgowy w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił, przyjmując za podstawę rozstrzygnięcia następujące ustalenia.

Decyzją Prezesa URE z dnia 7 stycznia 2005r. Krzysztof W prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą S P w miejscowości P otrzymał koncesję na obrót paliwami ciekłymi. W myśl pkt.2.1.1 koncesji koncesjonariusz był zobowiązany do wykonywania działalności gospodarczej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne / tekst jedn. D. U. o6.89.625 ze zm./ i przepisami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie.

Stosownie do postanowienia pkt.2.2.1 koncesji koncesjonariuszowi nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów i z norm określonych prawem, w szczególności jest on zobowiązany posiadać ważny dokument określający parametry fizyko- chemiczne paliwa, będącego przedmiotem obrotu i wydać na jego podstawie, na żądanie odbiorcy, oświadczenie, we własnym imieniu, o zgodności parametrów jakości dostarczonego paliwa z parametrami wynikającymi z norm określonych prawem lub z zawartej z tym odbiorcą umowy.

W dniu 16 maja 2005r. inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej we W Delegatury w J przeprowadzili kontrolę jakości paliw ciekłych w stacjach paliw w P oraz w S , które należą do Krzysztofa W .

W wyniku kontroli i badania laboratoryjnego stwierdzono, że olej napędowy nie spełnia wymagań wyżej powołanego rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004r. W próbce pobranej na stacji w P stwierdzono zawartość siarki 358,8 mg / kg zamiast 50 mg/ kg, w próbce pobranej na stacji w S zawartość siarki wynosiła 663,4 mg/kg zamiast 50mg /kg . Kontrolującym nie okazano w dniu kontroli żadnych dokumentów tj. dowodów dostaw, świadectw jakości paliw, dokumentacji związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą, koncesji.

W dniu 20 maja 2005r. K. W dostarczył do Delegatury między innymi fakturę VAT nr 113 / 2005 z dnia 13 maja 2005r. wystawioną przez P. I Piotr B w L dla powoda obejmującą należność za 5.000 litrów oleju napędowego oraz orzeczenie laboratoryjne nr 667 / 05 z dnia 26 kwietnia 2005r. wydane przez „N ” Sp. z o.o. w W dla „M ” Sp. z o.o. w K W dotyczące oleju napędowego.

Od około dwóch lat przed kontrolą powód kupował paliwo od przedsiębiorcy Piotra B , który prowadził hurtową sprzedaż paliwa, przy

czym Piotr B był jedynie pośrednikiem, a dostawcą paliwa była Spółka M .

Powód twierdzi, że przed zakupem paliwa żąda zawsze przedstawienia świadectw jakości paliwa. Przedłożone przez powoda orzeczenie laboratoryjne z 26 kwietnia 2006r., stwierdzające zgodność oleju napędowego z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004r., dotyczy jakości oleju nabywanego przez Spółkę M . Natomiast powód nie przedłożył świadectwa jakości oleju sprzedawanego mu przez P. B .

Sąd Rejonowy w Z uznał K. W winnym dokonywania obrotu olejem napędowym niespełniającym wymagań określonych w ustawie w zakresie zawartości siarki i za ten czyn skazał go na 1.5 roku pozbawienia wolności z zawieszeniem na 3 lata i grzywnę w wysokości 3.000zł.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy ustalił, że powód nie przestrzegał obowiązków określonych w udzielonej koncesji w następującym zakresie:

- wprowadzał do obrotu paliwo nieodpowiadające parametrom jakościowym,
- nie posiadał przy wprowadzeniu do obrotu tych paliw dokumentów określających ich parametry chemiczne,
- nie mógł wydać odbiorcom paliw na ich żądanie oświadczenia o zgodności parametrów jakości dostarczanego paliwa z parametrami wynikającymi z norm obowiązujących, ponieważ tych świadectw nie posiadał w stacjach paliw.

Naruszenia przez powoda obowiązków obciążających koncesjonariusza były – w ocenie Sądu I instancji- rażące, albowiem dotyczyły najistotniejszych elementów udzielonej koncesji, tj.

- jakości paliwa wprowadzanego do obrotu,
- dokumentacji na okoliczność jakości paliw,
- niewłaściwej obsługi odbiorców paliw wyrażającej się brakiem możliwości okazywania właściwych dokumentów odbiorcom paliw.

Wyrok z dnia 23 maja 2007r. został zaskarżony przez powoda, który zarzucił mu naruszenie prawa materialnego, w szczególności art. 58 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807 ze zm.) poprzez przyjęcie, że powód w rażący sposób naruszył warunki koncesji, a także naruszenie prawa procesowego, w szczególności art. 11 k. p. c. poprzez pominięcie ustaleń wyroku karnego Sądu Rejonowego w Z w sprawie o sygn. akt II K 410/06) oraz art. 299 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu z przesłuchania powoda.

Ponadto apelacja zarzuca niewyjaśnienie istotnych okoliczności sprawy, w szczególności niewyjaśnienie, czy nieumyślne wprowadzenie do obrotu stosunkowo niewielkiej ilości paliwa o niewłaściwych parametrach stanowiło rażące naruszenie warunków koncesji, a także błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że powód naruszył warunki koncesji, ponieważ nie mógł wydać na żądanie odbiorców oświadczenia o zgodności parametrów jakości dostarczonego paliwa z parametrami wynikającymi z obowiązujących norm.

Powód wnosi w apelacji o dopuszczenie w charakterze dowodu akt Sądu Rejonowego w Z (sygn. akt. II K 156/06 i II K 410/06) oraz akt Sądu Okręgowego w L w sprawie o sygn. akt IV Ka 562/07 na okoliczność, czy wprowadzenie do obrotu paliwa złej jakości nastąpiło w sposób umyślny, czy nieumyślny oraz czy powód miał realną możliwość uniknięcia wprowadzenia do obrotu paliwa złej jakości dostarczonego mu przez osobę trzecią.

Apelacja wnosi o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 479¹² § 1 k. p. c. w pozwie powód jest obowiązany podać wszystkie twierdzenia oraz dowody na ich poparcie pod rygorem utraty prawa

powoływania ich w toku postępowania, chyba że wykaże, że ich powołanie w pozwie nie było możliwe albo że potrzeba powołania wynikła później.

Stosownie do przepisu art. 479⁴⁹ k.p.c. odwołanie od decyzji Prezesa URE winno nadto zawierać wszystkie zarzuty dotyczące zaskarżonej decyzji, ich uzasadnienie oraz wskazać dowody na ich poparcie.

W rozpoznawanej sprawie w odwołaniu powód przyznał fakt wprowadzenia do obrotu 16 maja 2005r. na dwóch stacjach paliw oleju napędowego nieodpowiadającego parametrom określonym prawem z uwagi na zawartość siarki znacznie zwiększoną w stosunku do obowiązującej normy. Powód podniósł, że podjął dostępne kroki dla upewnienia się, że sprzedane paliwo było odpowiedniej jakości, czego dowodem jest orzeczenie laboratoryjne nr 667 / 05. Powód zarzucił, że w dacie kontroli dysponował właściwymi dokumentami, a ich przedstawienie kontrolerom dopiero w dodatkowym zakreślonym przez nich terminie było uzasadnione organizacją przedsiębiorstwa powoda.

W odwołaniu powód wniósł o jego przesłuchanie w charakterze strony, stwierdzając równocześnie, że wszystkie dowody przedstawił w postępowaniu administracyjnym.

Skoro więc powód nie wskazał faktów istotnych dla rozstrzygnięcia, dla stwierdzenia których wnioskował dowód z przesłuchania stron, to oddalenie tego wniosku przez Sąd Okręgowy nie narusza przepisu art.299 k. p. c., przyjąć bowiem należy, że wniosek został zgłoszony dla zwłoki / art. 217 § 2 k.p.c./ . Sąd Okręgowy był więc uprawniony oprzeć się na dowodach z dokumentów przedstawionych w postępowaniu administracyjnym.

Oceniając całokształt materiału zebranego w sprawie Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia co do faktów istotnych dla rozstrzygnięcia i dokonał trafnej oceny prawnej.

Należy wskazać, iż zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 4 Prawa energetycznego wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi wymaga uzyskania koncesji.

Powód Krzysztof W uzyskał koncesję na obrót paliwami ciekłymi decyzją Prezesa URE z dnia 7 stycznia 2005 r. W myśl pkt 2.1.1. tej koncesji powód był zobowiązany do wykonywania działalności gospodarczej zgodnie z przepisami ustawy – Prawo energetyczne i przepisami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie. Ponadto do podstawowych obowiązków powoda - przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami - określonych koncesją należało: niewprowadzanie do obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów i z norm określonych prawem, posiadanie ważnych dokumentów określających parametry fizyko – chemiczne paliwa, będącego przedmiotem obrotu oraz wydawanie (na żądanie odbiorców) oświadczeń we własnym imieniu o zgodności parametrów jakości dostarczanego paliwa z parametrami wynikającymi z norm określonych prawem lub z zawartej z tym odbiorcą umowy.

W dniu 16 maja 2005 r. w dwóch stacjach paliw należących do powoda, w wyniku przeprowadzonej kontroli, stwierdzono bardzo znaczne odchylenia zawartości siarki w oleju napędowym w stosunku do obowiązujących norm. Ponadto w dniu kontroli powód Krzysztof W nie posiadał dokumentów dotyczących tego oleju. Podkreślenia przy tym wymaga, że Krzysztof W – pomimo iż twierdził, że każdorazowo żądał przy dostawie paliwa przedstawiania świadectw jego jakości - przedłożył jedynie orzeczenie laboratoryjne nr 667 / 05 z dnia 26 kwietnia 2005 r. wystawione dla M Spółki z o.o. w K W, będącej dostawcą paliwa ciekłego dla przedsiębiorcy Piotra B, prowadzącego hurtową sprzedaż paliwa ciekłego, od którego paliwo nabywał powód. Orzeczenie nr 667 / 05 z dnia 26 kwietnia 2005r. nie dawało podstawy do oceny jakości oleju

napędowego dostarczonego powodowi. Stanowisko powoda, że otrzymał od Piotra B świadectwo jakości jest sprzeczne z treścią orzeczenia nr 667 / 05.

Sąd Okręgowy ustalił zatem prawidłowo, że powód wprowadził do obrotu olej niewłaściwej jakości oraz, że powód nie posiadał ważnego dokumentu określającego parametry fizyko- chemiczne paliwa, będącego przedmiotem obrotu.

Konsekwencją ustalenia nieposiadania przez powoda ważnego dokumentu określającego jakość paliwa wprowadzanego do obrotu jest stwierdzenie przez Sąd I instancji, że powód nie mógł realizować obowiązków w zakresie wydania odbiorcom paliw – na ich żądanie- oświadczenia o zgodności parametrów jakościowych paliwa z obowiązującymi normami. W takim ustaleniu – wbrew zarzutowi apelacji – nie można dopatrzeć się błędu.

Trafnie również Sąd Okręgowy przyjął, iż naruszenia powoda były istotnie rażące, ponieważ dotyczyły najistotniejszych elementów udzielonej koncesji tj. niewłaściwej jakości paliwa wprowadzanego do obrotu, braku dokumentacji na okoliczność jakości paliw oraz niewłaściwej obsługi odbiorców paliw, wynikającej z niemożności wydania odbiorcom paliw na ich żądanie oświadczenia o zgodności parametrów jakości dostarczanego paliwa z parametrami wynikającymi z obowiązujących norm.

Wbrew więc zarzutowi apelacji Sąd I instancji ocenił stopień i zakres naruszeń warunków koncesji i okoliczności jakimi się kierował podał w uzasadnieniu. Sąd Apelacyjny podziela tę ocenę podnosząc nadto, że dla zakwalifikowania uchybień powoda jako rażące ma nadto znaczenie fakt wprowadzenia niewłaściwego paliwa w dwu stacjach oraz okoliczność drastycznych odstępstw w zakresie jakości oleju od obowiązujących norm.

Podkreślenia przy tym wymaga, iż nawet nieumyślne wprowadzenie do obrotu paliwa o niewłaściwych parametrach stanowi naruszenie warunków koncesji. Należy bowiem przyjąć, iż na koncesjonariuszu ciąży obowiązek takiej organizacji funkcjonowania stacji paliw, aby wykluczyć możliwość

wprowadzenia do obrotu paliwa o jakości nieodpowiadającej obowiązującym przepisom.

Za słuszne, w ocenie Sądu Apelacyjnego, należy uznać twierdzenie pozwanego Prezesa URE, iż fakt poddania określonej działalności koncesjonowaniu oznacza poddanie tej działalności szczególnym rygorom ze względu na konieczność ochrony określonych dóbr oraz swoistą gwarancję dawaną przez Państwo społeczeństwu, że działalność ta prowadzona będzie zgodnie z wymogami prawa. Oznacza to m.in., iż w odniesieniu do działalności koncesjonowanej kryteria „rażącego naruszenia” wymogów prowadzenia działalności muszą być ostrzejsze niż w przypadku działalności gospodarczej niekoncesjonowanej.

Na podstawie art. 41 ust. 3 Prawa energetycznego w związku z art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807 ze zm.) organ koncesyjny - Prezes URE, cofa koncesję albo zmienia jej zakres m.in. w przypadku, gdy przedsiębiorca rażąco narusza warunki określone w koncesji lub inne warunki wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej, określone przepisami prawa. Należy podkreślić, iż zgodnie z przepisem art. 41 ust.3 Prawa energetycznego Prezes URE ma obowiązek cofnąć koncesję, gdy koncesjonariusz rażąco narusza warunki w niej określone.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w postępowaniu przed Sądem Okręgowym prawidłowo ustalono, iż Prezes URE, wydając decyzję w przedmiocie cofnięcia koncesji powodowi, słusznie uznał, iż powód swoim działaniem rażąco naruszył warunki posiadanej koncesji.

Zarzut więc apelacji naruszenia przepisu art. 58 ust.2 pkt 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej -jest nietrafny.

Apelacja podnosi, że wyrokiem z dnia 24 maja 2006r. w sprawie IIK156 / 06 Sąd Rejonowy w Z uznał K. W za winnego tego, że 16 maja 2005r. w S rejonu będąc właścicielem stacji

paliw dokonywał obrotu olejem napędowym niespełniającym wymagań określonych w ustawie w zakresie zawartości siarki, tj. o czyn z art.23 ust.1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych / Dz. U. 04.34.293 ze zm./. Jednakże powyższy wyrok został uchylony wyrokiem Sądu Okręgowego w L z dnia 5 września 2006r. sygn. akt IV K a 562/07. Po ponownym rozpoznaniu sprawy wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2007r. w sprawie IIK 410 / 06 Sąd Rejonowy w Z uznał Krzysztofa W za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów z tym ustaleniem, że uznał działania oskarżonego za nieumyślne i czyny te zakwalifikował z art. 23 ust.5 wymienionej ustawy z dnia 23 stycznia 2004r. Orzeczenie to jest jeszcze nieprawomocne. W związku z tym apelacja zarzuca, że zaskarżony wyrok w danej sprawie narusza przepis art. 11 k.p.c.

Jednakże przytoczony przepis art.11 k.p.c. w zdaniu pierwszym stanowi, że ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Sąd cywilny wiąże zatem tylko prawomocny wyrok skazujący, już z tej przyczyny zarzut naruszenia przepisu art. 11 k.p.c. jest chybiony, skoro skarżący twierdzi, że wyrok w sprawie IIK 410 / 06 jest nieprawomocny i do dnia zamknięcia rozprawy apelacyjnej nie powołał się na uprawomocnienie wyrok karnego.

Trzeba dodać, że przesłanki odpowiedzialności z art. 23 wyżej wskazanej ustawy z dnia 23 stycznia 2004r. nie są tożsame z przesłankami obligującymi Prezesa URE do cofnięcia koncesji. Ustalenie, czy Prezes URE zasadnie cofnął koncesję winno być zatem dokonane w niniejszym postępowaniu.

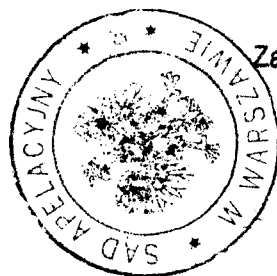
W apelacji skarżący wnosił na podstawie art. 368§ 1 pkt 4 k.p.c. o dopuszczenie dowodu z akt Sądu Rejonowego w Z o sygn. IIK 156 / 06 i IIK 410 / 06 oraz Sądu Okręgowego w L IVKa 562 / 07 na okoliczność, czy wprowadzenie do obrotu paliwa złej jakości nastąpiło w sposób umyślny,

czy nieumyślny, a nadto, czy powód miał realną możliwość uniknięcia wprowadzenia do obrotu paliwa złej jakości dostarczonego mu przez inną osobę.

Jednakże tak sprecyzowany wniosek nie może być uwzględniony, gdyż powód nie wskazał jakie dokumenty z powołanych akt mają być dopuszczone jako dowód w danej sprawie, przy czym wniosek jest spóźniony w świetle treści art.381k.p.c., jako że powód mógł dowody te powołać w postępowaniu przed Sądem I instancji.

Ponadto –jak wynika już z powyższych motywów- okoliczność, że do naruszenia warunków koncesji doszło z winy nieumyślnej koncesjonariusza nie przesądza o braku przesłanek do cofnięcia koncesji. Koncesjonariusz zaś jest obowiązany zorganizować działalność gospodarczą w sposób gwarantujący zachowanie parametrów jakościowych paliwa, które wprowadza do obrotu.

Z tych względów apelacja powoda jako niezasadna podlega oddaleniu na podstawie art.385 k.p.c.

Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
Sekretarz Sądowy